

BUDAPESTI HÍRLAP

LVII. évfolyam, 246. szám
1937. Péntek, október 29.

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., JÓZSEF-KÖRUT 5. SZÁM.
TELEFONSZÁM: 1-444-00.

Szent-Györgyi professzor megkapta a Nobel-díjat

SZENT-GYÖRGYI ALBERT a szegedi egyetem tanára az orvosi Nobel-díj nyertese

A vitamin-kutatás magyar úttörőjének világraszóló diadala

STOCKHOLM, okt. 28.

(Svéd Távirati Iroda.) A stockholmi Karolina orvosi intézet csütörtökön döntött az orvosi Nobel-díjról és azt Szent-Györgyi Albert szegedi egyetemi tanárnak ítélte oda. A Karolina-intézet néven ismert stockholmi orvostudományi főiskola az 1937. évi élettantudományi és orvostudományi Nobel-díjjal Szent-Györgyi tanárnak az elégetés élettani folyamatai körül — különös tekintettel a C-vitaminra és a Fumar-sav katalizációjára — tett felfedezéseit kívánta jutalmazni. (MTI)

November hónap táján minden évben az egész művelt világ figyelmébe Stockholm felé fordul. A svéd fővárosban székeli a Nobel-bizottság, amely Nobel Artur végrendelete értelmében évről-évre jutalomként részesíti a fizika, a vegytan, az orvostudomány, az irodalom és a békemozgalmak legkiválóbb képviselőit, akiknek munkássága az illető szakmában a legmaradandóbb alkotást hozta létre.

Az orvosi Nobel-díjat 1901 óta harminckilenc orvos nyerte el, akiknek mindegyike szellemi alkalmát magasodók ki az orvosok között illusztris táborából. Az orvosi Nobel-bizottság, amely a stockholmi Carolin-egyetem orvosi karából kerül ki, a legnagyobb tárgyilagossággal és lelkiismeretességgel, minden mellék szempont félretételével választja meg a tudományos eredmények gondos felülvizsgálata alapján a jutalmazott személyt. A Nobel-alapítvány szigorú szabályai szerint a teljesítménynek nemcsak a tudomány, de az emberiség előhaladása szempontjából is jelentősnek kell lenni és az illető tudományágban valószínűleg új irányt kell szabnia.

A harminckilenc eddig jutalmazott orvos között az összes művelt országok képviselve voltak, legnagyobb számmal németek, angolok, amerikaiak, franciák, de a nemzetek sorából, amelynek fiai eddig Nobel-díjban részesültek, fájoan hiányzott a magyar.

Az este folyamán vettük a hírt, hogy a stockholmi Nobel-bizottság orvosi szakosztálya az idén már meghozta döntését, az 1937. évi orvosi Nobel-díj odaítélésében és a kiválasztott tudós Szentgyörgyi Albert, a világhírű vitaminkutató, a szegedi Ferenc József-tudományegyetemen az élettan orvostudomány professzora.

Szentgyörgyi professzornak tulajdonképpen szakmája tehát a biochemia, amely az életjelenségek vegyi alapon való felderítését tűzte ki céljául. Az egyes tudomány-területek azonban nincsenek élet határai és Szentgyörgyi professzor megindított munkálatai új nyomokra vezették és már hosszú évek óta mint vitaminkutató szerzett magának világhírt.

Vitaminok hiánya okozta betegségek közül úgy súlyosságában, mint elterjedésében nagy jelentőségűek a scorbut-csoportba tartozó betegségek, amelyek súlyos nyálkahártya és egyéb vérzésekkel járnak és legtöbbször halállal végződnek. Már régebben tudták, hogy friss főzelékek, gyümölcsök, különösen narancs és citromnedv adagolásával a betegség jól befolyásolható, de hogy a friss növényi anyagok gyógyhatása mi-
ben rejlik, azt csak a legújabb kutatás állapította meg. Ezek a növények valamennyien C-vitamin tartalmúak, azonban maga a C-vitamin mindeztideig csak egy szó volt, amelynek természetéről semmi közelebbit nem tudtak.

Szentgyörgyi professzor másirányú

vizsgálatai közben, a mellékvese kéréből előállította vegytiszta állapotban a C-vitamint, amelynek ő az ascorbin sav nevet adta. Az ascorbin sav feltűnése tulajdonképpen az ugynevezett redukáló tulajdonsága. Szentgyörgyinek feltűnt, hogy bizonyos növényi présnedvekben foglalt anyagok is hasonló tulajdonsággal rendelkeznek és kiterjesztette vizsgálatait ebben az irányban is. Különösen a szegedi paprikából volt ez az anyag nagy mennyiségben nyerhető és Szentgyörgyi bebizonyította, hogy ez a kristályosan előállítható anyag, akár mellékveséből állítjuk elő, akár a zöldpaprikából, ugyanaz és mindkettő azonos a régen keresett C-vitaminnal.

A C vitamin, hála Szentgyörgyi professzornak, azóta nagymennyiségben állítható elő és bevonult az orvostudomány gyógy-szerkincsei közé. Egész sereg betegséget kezelünk azóta a C vitaminnal, amelyet azelőtt csak az amerikai nagy vágóhidak anyagából tudtak előállítani igen drágán. Ma már minden magyar gyár kifogástalan vegytiszta állapotban állítja elő és alig öt évvel a felfedezés után az egész világon hatalmas kutató és gyógyító munka kiindulási pontjává vált Szentgyörgyi professzor felfedezése.

Szentgyörgyi professzor a C vitamin felfedezése óta is fáradhatatlan energiával dolgozik tovább. Csak nemrégiben fedezte fel Rusznyák szegedi professzor közreműködésével a P vitamint, amely bizonyos vérzékenységgel járó betegségek gyógyításában nagy jelentőségű. Szentgyörgyi professzor legújabb felfedezése a cukorbetegség egy életveszélyes szövődésének a megszüntetésére vonatkozik, a borostyánkő-sav adagolása értékes kiegészítőjévé vált a cukorbetegség inzulin-kezelésének.

Szentgyörgyi Albertnek ez a világraszóló kitüntetés azonban nemcsak az ő illusztris személyének szól, de az őt ért megtiszteltetés fénye rávetődik a magyar orvostudományra is és egész Magyarország kulturális viszonyaira is fényt vet. Nemcsak minden magyar orvosnak, de minden magyar embernek nagy öröme ez a ma érkezett hír, amelyért mindnyájunknak hálával és köszönettel kell adóznia Szentgyörgyi professzor személyének.

KELLNER DÁNIEL DR.

Beszél a Nobel-díj nyertes szegedi professzor

SZEGED, okt. 28.

Szent-Györgyi Albert dr. 1930-ban került a szegedi egyetemre és itt folytatta a már Angliában megkezdett tudományos buvárkodást, amely különösen a szervezetben folyó égések körüli probléma volt és e tudományos munkássága vezetett a C-vitamin felismerésére és annak megismerésére is, hogy a Fumar-sav az égésnél igen fontos szerepet játszik a szervezetben. Ez a nagy probléma még ma is foglalkoztatja és eddigi eredményei ennek a munkának részletei.

— A Nobel-díj elnyerése — mondotta Szent-Györgyi Albert dr. — rendkívül mély örömet okozott nekem, mert ez nemcsak elismerést jelent, hanem azt is biztostítja számomra, hogy a jövőben nyugodtan dolgozhatok tovább és folytathatom eddigi kutatásaimat. Meleg szavakkal szöjt ezután a nemzet-

közi együttműködésről és segítsérről, amely a tudományos világra oly jellemző.

— Ez a nemzetközi segítségadás — mondta — tette számomra lehetővé, hogy kutatásaimat eredményesen folytathattam. Különösen az amerikai alapítványok voltak azok, amelyek biztosították számomra, hogy akadály nélkül, megfelelő anyagi eszközök rendelkezésre bocsátása útján elvégezhessem azokat a tudományos buvárkodásokat, amelyekhez bizony igen jelentős összegű pénzre volt szükségem. Az utóbbi időben különösen az amerikai MACI volt az, amely lehetővé tette az eredményes munka biztosítását, azonkívül a nagy nemzetközi együttműködés, amit a világ minden táján élő tudományos kutatással foglalkozók részéről tapasztaltam. Ezek a körülmények vezettek ahhoz a jelentős sikerhez, amelyet számomra most a Nobel-díj jelent.

Végül kijelentette Szentgyörgyi dr.,

1/2 kg izletes kolbász... —.70
1/2 kg perzelt szalonna 1.38
1/2 kg teljes zsíros trappista —.88
1/2 kg keksz..... —.58

Élelmiszer-rendeléseket
Budapest 14 kerületébe házhoz szállítunk
(telefonrendeléseket is.)

MAGYAR
DÍVATCSARNOK
RAKÓCZI UT 76-76

hogy december elején Stockholmba utazik, hogy ott december 10-én átvegye a Nobel-díjat.

Hóman Bálint nyilatkozata

A magyar tudományos életre oly fontos örömhír vétele után a Budapesti Hírlap munkatársa felkereste Hóman Bálint kultuszminisztert, hogy tőle a nagy kitüntetésről nyilatkozzon. Hóman Bálint, aki ekkor már értesült Szentgyörgyi professzor világsikeréről, a következőket mondta:

— Igen nagy örömmel vettem hírt Szent-Györgyi Albert kitüntetésének Stockholmból, ahonnan a díj kiadása után Bez-

nák professzor telefonálta meg az eredményt. Szükségtelen volna hangsúlyoznom, milyen nagy büszkeséggel tölt el a magyar tudomány ez a nemzetközi elismerése és különösképpen örülök, hogy ezt a dicsőséget a mi kiváló Szent-Györgyink szerezte meg számunkra.

Hóman Bálint egyébként a Stockholmból kapott értesítés után a magyar tudóst ért nagy elismeréshez elsőnek gratulált megleghangu táviratban Szentgyörgyi professzornak.

Allványok
Selyemernyők
Schaffer Béláné
Telefon 4-457
17